

RECURSOS

LLENGUA CÀTALANA

ESO

Programa
Maria de Bell-lloc

BARCANOVA
I N N O V A

» ÍNDEX

» RÚBRIQUES	3
Unitat 1	3
» DIANES	5
Unitat 1	5
» AVALUACIÓ COMPETENCIAL	7
Unitat 1	7
Solucionari de la unitat 1	13
» REFORÇA L'ORTOGRAFIA I LA GRAMÀTICA	19
Unitat 1	19
Solucionari de la unitat 1	25
» AVANÇA EN ORTOGRAFIA I GRAMÀTICA	30
Unitat 1	30
Solucionari de la unitat 1	37
» TREBALLA LA COMPRESIÓ LECTORA	43
Unitat 1	43
Solucionari de la unitat 1	47

RÚBRICA • Unitat 1

Comunicació (Context, Processos: Expressió escrita, Comunicació oral, Alfabetització informacional)

Pàgines 36 i 37. Situació d'aprenentatge: Cinefòrum de cinema fantàstic

Descriptors	Nivell d'assoliment				Pes
	Expert 4 (100%)	Avançat 3 (75%)	Aprenent 2 (50%)	Novell 1 (25%)	
1. Consulta de recursos en línia per buscar informació sobre la pel·lícula triada.	Consulto recursos en línia i sé trobar les dades demanades. ☐	Consulto recursos en línia i sé trobar les dades demanades, en gairebé tots els casos. ☐	Consulto recursos en línia, però se'm fa difícil trobar les dades demanades. ☐	Em costa buscar informació en línia i seleccionar les dades demanades. ☐	15%
2. Compleció d'una fitxa amb les dades pròpies de la pel·lícula triada i cerca de tres preguntes sobre la pel·lícula.	Organitzo la informació i ompló una fitxa amb les dades de la pel·lícula triada. ☐	Organitzo gairebé tota la informació i ompló una fitxa amb les dades de la pel·lícula triada. ☐	Em costa organitzar la informació i omplir una fitxa amb les dades de la pel·lícula triada. ☐	Tinc dificultats per organitzar la informació i per omplir una fitxa amb les dades de la pel·lícula triada. ☐	20%
3. Aplicació de la normativa ortogràfica.	Escric la fitxa tenint present la correcció ortogràfica i no faig faltes. ☐	Escric la fitxa tenint present la correcció ortogràfica i no faig gaires faltes. ☐	Escric la fitxa sense tenir present la correcció ortogràfica i faig força faltes. ☐	Escric la fitxa sense tenir present la correcció ortogràfica i faig moltes faltes. ☐	20%
4. Planificació i organització d'un col·loqui sobre la pel·lícula.	Soc capaç de planificar i organitzar un col·loqui sobre la pel·lícula d'acord amb la situació comunicativa. ☐	Planifico i organitzo un col·loqui sobre la pel·lícula de manera adequada. ☐	Tinc alguna dificultat per planificar i organitzar un col·loqui sobre la pel·lícula. ☐	Tinc moltes dificultats per planificar i organitzar un col·loqui sobre la pel·lícula. ☐	15%
5. Aplicació del que s'ha après en altres situacions.	Sé el que he après i puc aplicar-ho en altres situacions que requereixin activitats d'organització i planificació dels continguts. ☐	Sé el que he après en la situació, però em costa aplicar tots els aprenentatges a situacions diferents. ☐	Tinc dificultats per interioritzar tot el que he après en la situació i em costa aplicar-ho a altres situacions similars. ☐	Tinc dificultats per identificar tot el que he après en la situació i només soc capaç d'aplicar el que he après en alguna nova situació concreta. ☐	15%

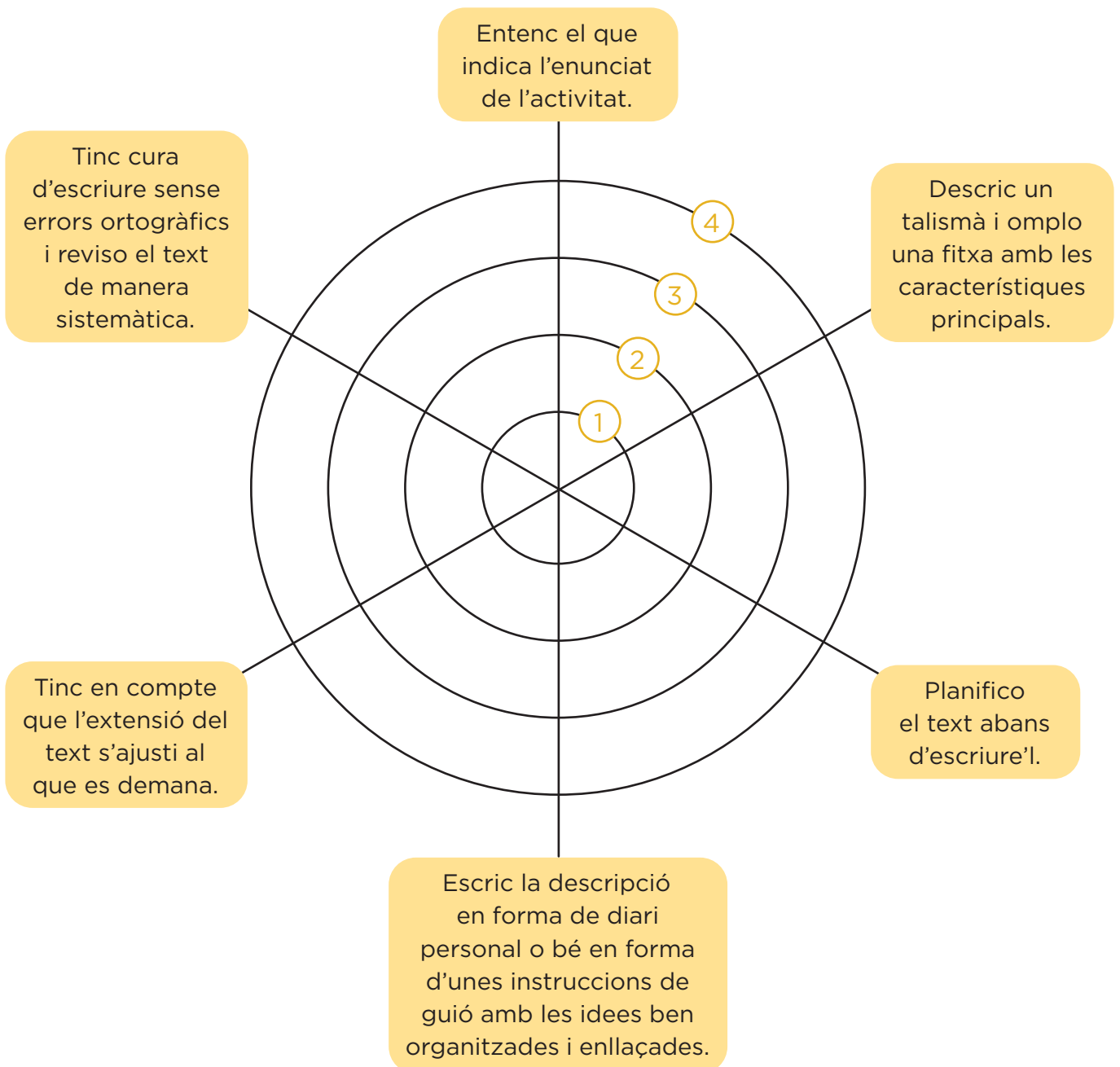
Descriptors	Nivell d'assoliment				Pes
	Expert 4 (100 %)	Avançat 3 (75 %)	Aprenent 2 (50 %)	Novell 1 (25 %)	
6. Reflexió i anàlisi de les tasques dutes a terme en l'activitat.	Valoro críticament i de manera constructiva les tasques que he dut a terme en l'activitat. ☐	Valoro les tasques que he dut a terme en l'activitat i m'adono si puc millorar-ne alguna. ☐	Valoro de manera superficial la les tasques que he dut a terme en l'activitat. ☐	Em costa valorar les tasques que he dut a terme i tinc dificultats per determinar si la meva aportació ha estat prou interessant i constructiva per al grup. ☐	15 %

DIANES • Unitat 1

Comunicació (*Processos: Comprensió lectora, Expressió escrita, Comunicació oral*), Educació literària (*Lectura guiada*)

Pàgina 16, Per escrit

- ④ Sempre
- ③ Gairebé sempre
- ② De vegades
- ① Mai

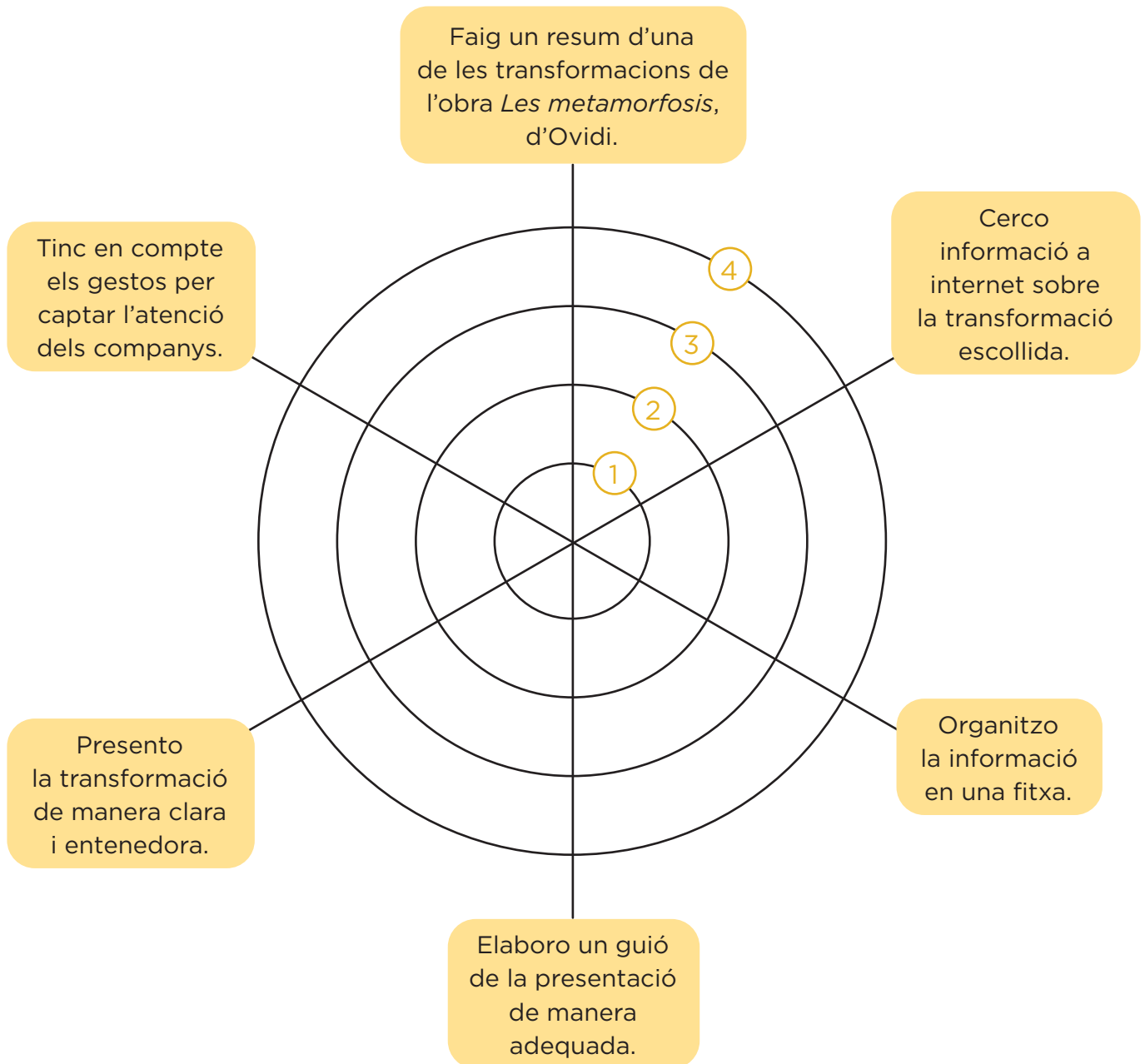

DIANES • Unitat 1

Comunicació (Processos: Comunicació oral, Comprensió lectora, Expressió escrita)

Pàgina 17, En veu alta

- ④ Sempre
- ③ Gairebé sempre
- ② De vegades
- ① Mai

**AVALUACIÓ COMPETENCIAL
LLENGUA CATALANA 3r ESO**

Nom _____

Grup _____

Data _____

QUALIFICACIÓ

UNITAT 1

Llegeix aquest text i fes les activitats que hi ha a continuació:

El fantasma de Canterville

Quan el senyor Hiram B. Otis, ministre americà, va comprar Canterville Chase, tot-hom va advertir-li que feia una bogeria, perquè no hi havia dubte que el lloc estava embruixat. Fins i tot lord Canterville, que era un home amb un gran punt d'honor, va sentir-se en el deure de fer-ho saber al senyor Otis quan discutien la venda.

—No hem volgut viure aquí —va dir lord Canterville— des que la meva tia-àvia, la duquessa viuda de Bolton, va ser víctima d'un atac, del qual no es va recuperar mai del tot, quan dues mans d'esquelet se li posaren als muscles mentre es vestia per al sopar; i em sento obligat a comunicar-vos, senyor Otis, que el fantasma l'han vist diversos membres de la meva família, com també el rector de la parròquia, el reverend Augustus Dampier, que és membre del King's College de Cambridge. Després del malaventurat accident de la duquessa, cap dels servents de les noves fornades no va voler quedar-se amb nosaltres i, sovint, lady Canterville dormia malament de nits, com a conseqüència dels misteriosos sorolls provinents del passadís i de la biblioteca.

—Milord —respongué el ministre—, el fantasma el consideraré una peça més del parament. Vinc d'un país modern, on tenim tot allò que pot comprar-se amb diner, i, amb tots els nostres joves fument-se del Vell Món i emportant-se'n les vostres millors actrius i *prime donne*, sospito que si a Europa hi hagués un

fantasma, en ben poc temps ja ens l'hauríem endut, i fora en un dels nostres museus o com a anunci de carretera.

—Em temo que el fantasma existeix —explicà lord Canterville, rient—, tot i que potser ha resistit les ofertes dels vostres empenedors homes de negocis. És coneguda la seva existència des de 1584, tres segles, doncs, i sempre apareix abans de la mort d'algun membre de la nostra família.

—Bé, és el mateix que fa el metge de capçalera, si anem a mirar, lord Canterville. Però els fantasmes, senyor, no existeixen, i diria que les lleis de la naturalesa no han de fer pas excepció amb l'aristocràcia britànica.

OSCAR WILDE: *El fantasma de Canterville i altres relats*. Barcanova.

1. Respon a aquestes preguntes sobre el text:

- a) Com es diu el comprador del castell? _____
- b) Qui és Augustus Dampier? _____
- c) Per què lady Canterville dormia malament al castell? _____
_____
- d) En quin any, aproximadament, se situen els fets? _____
- e) Quin del dos interlocutors creu en fantasmes? _____

2. La conversa entre el venedor i el comprador del castell et sembla tensa o distesa? Justifica la teva resposta amb, com a mínim, dos fragments del text.

_____

_____

_____

_____

3. Resumeix el text amb menys de 30 paraules:

---

4. Creus en els fantasmes? Compraries una casa amb fama de tenir-ne un?

---

5. Indica quines d'aquestes característiques de la narrativa meravellosa apareixen en el text de la lectura:

- Descripció d'indrets exòtics i paradisiacs.
- Presència d'éssers extraordinaris.
- Personificació d'animals i plantes.
- Presència de talismans, amulets i altres objectes màgics.
- Allò que és extraordinari i prodigiós es presenta com a natural.

7. Relaciona cada oració amb el tipus de subjecte que presenta:

Dues mans d'esquelet se li posaren als muscles.	•	•	Subjecte el·líptic de 1a persona del singular.
S'explica que hi ha un fantasma al castell.	•	•	Subjecte de 3a persona del plural desplaçat darrere el verb.
El fantasma l'han vist diversos membres de la meva família.	•	•	Subjecte de 3a persona del singular davant del verb.
Vinc d'un país modern.	•	•	Subjecte indefinit.
El senyor Hiram B. Otis va comprar Canterville Chase.	•	•	Subjecte quantificat.

8. Localitza en el text de la lectura un predicat verbal i un predicat no verbal i copia'ls:

a) Predicat verbal: _____

_____

b) Predicat no verbal: _____

_____

9. Localitza en el text de la lectura almenys un exemple dels signes de puntuació següents i escriu-los:

a) Punt i seguit: _____

b) Punt i a part: _____

c) Punt i coma: _____

d) Coma: _____

e) Guió: _____

10. Escriu dues oracions interrogatives amb preguntes que Hiram B. Otis podria fer a lord Canterville mentre negocien la compra del castell. Una de llarga i complexa, i una altra de curta que comenci amb un mot interrogatiu.

a) Oració interrogativa llarga i complexa:

---

b) Oració interrogativa curta encapçalada per un mot interrogatiu:

AVALUACIÓ COMPETENCIAL
LLENGUA CATALANA 3r ESO

SOLUCIONARI

UNITAT 1

Llegeix aquest text i fes les activitats que hi ha a continuació:

El fantasma de Canterville

Quan el senyor Hiram B. Otis, ministre americà, va comprar Canterville Chase, tothom va advertir-li que feia una bogeria, perquè no hi havia dubte que el lloc estava embruixat. Fins i tot lord Canterville, que era un home amb un gran punt d'honor, va sentir-se en el deure de fer-ho saber al senyor Otis quan discutien la venda.

—No hem volgut viure aquí —va dir lord Canterville— des que la meva tia-àvia, la duquessa viuda de Bolton, va ser víctima d'un atac, del qual no es va recuperar mai del tot, quan dues mans d'esquelet se li posaren als muscles mentre es vestia per al sopar; i em sento obligat a comunicar-vos, senyor Otis, que el fantasma l'han vist diversos membres de la meva família, com també el rector de la parròquia, el reverend Augustus Dampier, que és membre del King's College de Cambridge. Després del malaventurat accident de la duquessa, cap dels servents de les noves fornades no va voler quedar-se amb nosaltres i, sovint, lady Canterville dormia malament de nits, com a conseqüència dels misteriosos sorolls provinents del passadís i de la biblioteca.

—Milord —respongué el ministre—, el fantasma el consideraré una peça més del parament. Vinc d'un país modern, on tenim tot allò que pot comprar-se amb diner, i, amb tots els nostres joves fument-se del Vell Món i emportant-se'n les vostres millors actrius i *prime donne*, sospito que si a Europa hi hagués un fantasma, en ben poc temps ja ens l'hauríem endut, i fora en un dels nostres museus o com a anunci de carretera.

—Em temo que el fantasma existeix —explicà lord Canterville, rient—, tot i que potser ha resistit les ofertes dels vostres emprenedors homes de negocis. És

coneguda la seva existència des de 1584, tres segles, doncs, i sempre apareix abans de la mort d'algun membre de la nostra família.

—Bé, és el mateix que fa el metge de capçalera, si anem a mirar, lord Canterville. Però els fantasmes, senyor, no existeixen, i diria que les lleis de la naturalesa no han de fer pas excepció amb l'aristocràcia britànica.

OSCAR WILDE: *El fantasma de Canterville i altres relats*. Barcanova.

1. Respon a aquestes preguntes sobre el text:

- a) Com es diu el comprador del castell? *Hiram B. Otis*.
- b) Qui és Augustus Dampier? *Un reverend membre del King's College de Cambridge*.
- c) Per què lady Canterville dormia malament al castell? *A conseqüència dels misteriosos sorolls provinents del passadís i de la biblioteca*.
- d) En quin any, aproximadament, se situen els fets? *1880*.
- e) Quin del dos interlocutors creu en fantasmes? *Lord Canterville*.

2. La conversa entre el venedor i el comprador del castell et sembla tensa o distesa? Justifica la teva resposta amb, com a mínim, dos fragments del text.

És una conversa distesa.

Resposta oberta. Resposta orientativa: «si a Europa hi hagués un fantasma, en ben poc temps ja ens l'hauríem endut, i fora en un dels nostres museus o com a anunci de carretera», «explicà lord Canterville, rient», «els fantasmes, senyor, no existeixen, i diria que les lleis de la naturalesa no han de fer pas excepció amb l'aristocràcia britànica».

3. Resumeix el text amb menys de 30 paraules:

Resposta oberta. Resposta orientativa:

Un milionari nord-americà vol comprar un castell a un aristòcrata anglès. L'aristòcrata l'adverteix que hi viu un fantasma, però el milionari no s'ho creu i decideix tirar endavant.

4. Creus en els fantasmes? Compraries una casa amb fama de tenir-ne un?

Resposta oberta.

5. Indica quines d'aquestes característiques de la narrativa meravellosa apareixen en el text:

- Descripció d'indrets exòtics i paradisiacs.
- Presència d'éssers extraordinaris.
- Personificació d'animals i plantes.
- Presència de talismans, amulets i altres objectes màgics.
- Presentació d'allò que és extraordinari i prodigiós com a natural.

6. Imagina que Hiram B. Otis ha adquirit finalment el castell i s'hi ha instal·lat amb la seva família. Escriu un text en què expliquis la seva primera experiència amb el fantasma. Tingues en compte les tres operacions bàsiques de l'escriptura: planificar, redactar i revisar.

Resposta oberta. Resposta orientativa:

Hiram B. Otis, la seva esposa Ellen i les seves dues filles, Anne i Dana, eren a taula esperant el sopar. Era el primer àpat que feien en la seva nova llar. Havien trigat bastant a poder-s'hi instal·lar perquè no els havia resultat gens fàcil trobar gent per al servei, i això que oferien uns sous elevats. Com ningú de la regió volia treballar-hi, van haver de recórrer a personal d'altres contrades per cobrir les seves necessitats. Però finalment ho havien aconseguit i ja podien començar a viure com si fossin aristòcrates del Vell Món.

—Oh, pare, la taula llarga, els canelobres, les copes de vidre, els domassos a les parets... Sembla un conte de princeses!— va exclamar la Dana emocionada.

—Sí, estimada, hem anat a viure dins un conte! I així passarem tot aquest any, com si fóssim personatges literaris —va respondre cofoi el seu pare.

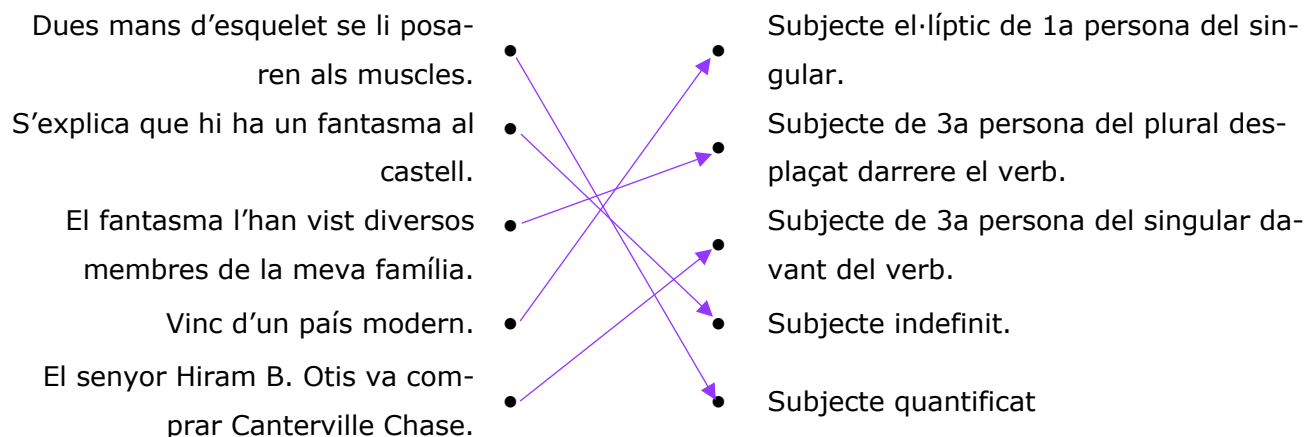
De sobte, una ventada gèlida va irrompre en el menjador. Algunes copes van caure a terra i els canelobres es van apagar: van quedar completament a les fosques.

—Vaja, quin corrent d'aire! —va dir l'Ellen. Anne, sigues amable i ves a avisar al majordom perquè torni a encendre les espelmes.

L'Anne es va aixecar i va anar cap a la porta, però abans que sortís del menjador es va sentir un riure entre malèvol i sorneguer que els va glaçar la sang.

—Pare, què has estat això? —va preguntar la Dana amb inquietud.

7. Relaciona cada oració amb el tipus de subjecte que presenta:

8. Localitza en el text de la lectura un predicat verbal i un predicat no verbal i copia'ls:

Resposta oberta. Resposta orientativa:

- a) Predicat verbal: *Hiram B. Otis, ministre americà, va comprar Canterville Chase.*
- b) Predicat no verbal: *el lloc estava embruixat.*

9. Localitza en el text de la lectura almenys un exemple dels signes de puntuació següents i escriu-los:

Resposta oberta. Resposta orientativa:

- a) Punt i seguit: *el lloc estava embruixat. Fins i tot lord Canterville,*
- b) Punt i a part: *deure de fer-ho saber al senyor Otis quan discutien la venda.*
- c) Punt i coma: *mentre es vestia per al sopar; i em sento obligat a comunicar-vos*
- d) Coma: *Quan el senyor Hiram B. Otis, ministre americà*
- e) Guió: *—No hem volgut viure aquí —va dir lord Canterville—*

10. Escriu dues oracions interrogatives amb preguntes que Hiram B. Otis podria fer a lord Canterville mentre negocien la compra del castell. Una de llarga i complexa, i una altra de curta que comenci amb un mot interrogatiu.

Resposta oberta. Resposta orientativa:

a) Oració interrogativa llarga i complexa:

¿Podríem, estimat lord Canterville, arribar a un acord econòmic satisfactori per a tots dos que em permeti adquirir, tan aviat com sigui possible, el seu magnífic castell?

b) Oració interrogativa curta encapçalada per un mot interrogatiu:

Quin preu demana pel castell?

REFORÇA L'ORTOGRAFIA I LA GRAMÀTICA
LLENGUA CATALANA 3r ESO

Nom _____ **Grup** _____

Data _____

UNITAT 1

1. Relaciona la definició amb el signe de puntuació corresponent:

Signe de puntuació que marca l'acabament d'un text.	•	•	Punt i a part.
Signe de puntuació que marca l'acabament d'un paràgraf.	•	•	Signe d'interrogació de tancament.
Signe que escrivim al final d'una oració interrogativa curta.	•	•	Punt final.
Signe que utilitzem per indicar que una oració queda suspesa perquè no s'expressen tots els elements.	•	•	Punt i seguit.
Signe de puntuació que marca el final d'una oració.	•	•	Punts suspensius.

2. Escriu el signe d'interrogació o el d'admiració en les frases següents, segons correspongui:

- a) Quina alegria de veure't _____
- b) De debò que no pots venir _____
- c) Quan serà la celebració _____
- d) Quin cop que m'he donat _____
- e) Quanta gent que hi ha _____
- f) Vols que compri peres o plàtans _____

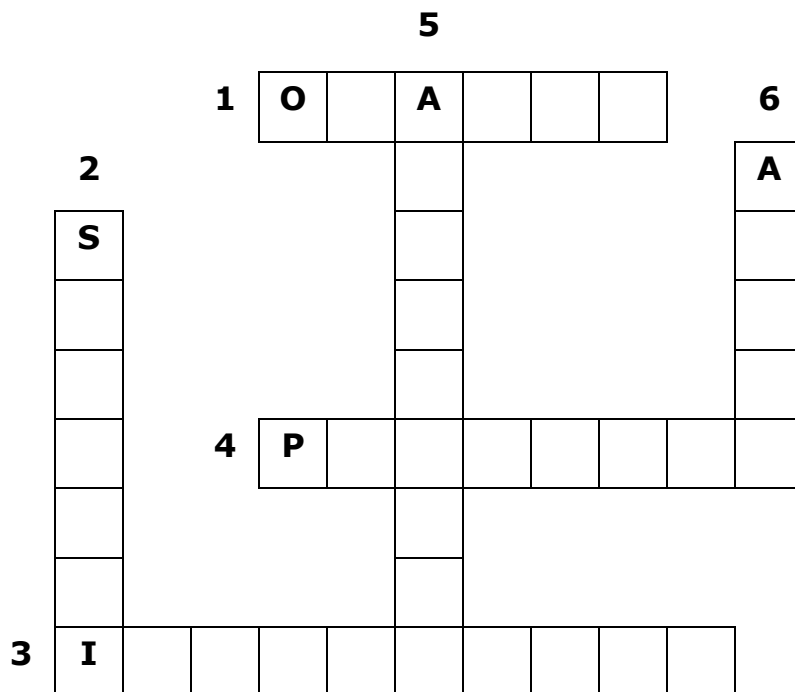
3. Llegeix les oracions següents i escriu punt o punts suspensius al final de cada oració:

- a) Vaig quedar amb el pare per anar al museu_____
- b) A la nevera encara hi ha fruita, verdura, carn_____
- c) Podries parlar amb ella per arreglar-ho. No ho sé_____
- d) Li agrada practicar esport: futbol, natació, bàsquet_____
- e) Has de menjar de manera més saludable; si no_____
- f) El cap de setmana farem senderisme_____

5. Resol aquests mots encreuats:

1. Unitat de comunicació i d'entonació que consta d'un sintagma nominal que fa de subjecte i d'un sintagma verbal que fa de predicat.
2. Branca de la lingüística que estudia com es combinen i s'ordenen les paraules per formar oracions.
3. Oració que no té subjecte.
4. Part de l'oració que s'organitza al voltant d'un verb conjugat i s'encarrega de dir alguna cosa del subjecte.
5. Elements que requereixen els verbs per poder ser efectius en una oració.
6. Qui fa l'acció del verb.

6. Subratlla el sintagma nominal subjecte en vermell i el sintagma verbal predicat en verd de les oracions següents:

a) La jugadora de l'equip local controla la pilota al centre del camp.

b) La primavera la sang altera.

c) Per la ciutat corrien rumors de tota mena.

d) El Joan i la Maria prefereixen esperar-se al carrer.

e) Vosaltres, vindreu al sopar d'aniversari del centre?

f) Va caríssim, el peix!

7. Relaciona cada característica de la primera columna amb l'oració de la segona que la compleix:

Predica una acció d'un subjecte en 3a persona del plural.	•	•	Estàvem encantats d'haver-lo conegut.
Predica un procés d'un subjecte en 2a persona del singular.	•	•	Soc alta com un sant Pau.
Predica un estat d'un subjecte en 1a persona del plural.	•	•	Els pobles bàrbars del nord van envair Roma.
Predica un estat d'un subjecte en 3a persona del plural.	•	•	Ja has canviat la bombeta fosa del menjador?
Predica una acció d'un subjecte en 2a persona del singular.	•	•	Amb la boira, els arbres semblaven éssers fantasmagòrics.
Predica una característica d'un subjecte en 1a persona del singular.	•	•	Envelliràs feliç envoltat dels teus ésser estimats.

8. Indica si les oracions següents són impersonals (I) o tenen un subjecte el·líptic (SE):

Xerràvem mentre donàvem veces als coloms.

Avui fa un fred que pela!

No es pot ser, ahora, jutge i part implicada.

Es pensa que té raó.

Diu que té fred.

Aquí hi ha la sortida d'emergència.

9. Subratlla el subjecte d'aquestes oracions i escriu la forma verbal adequada:

a) El meu pare _____ (*fer*, futur) el pastís d'aniversari.

b) El Charles _____ (*ser*, present) el meu amic anglès.

c) El camioner s' _____ (*aturar-se*, passat simple) a descansar a l'àrea de servei.

d) Els amos de la casa rural _____ (*organitzar*, present) passejades per l'entorn natural.

e) Els avis _____ (*viure*, imperfet d'indicatiu) al carrer Major del poble.

10. Escriu tres oracions en què hagi d'utilitzar els punts suspensius:

REFORÇA L'ORTOGRAFIA I LA GRAMÀTICA
LLENGUA CATALANA 3r ESO

SOLUCIONARI

UNITAT 1

1. Relaciona la definició amb el signe de puntuació corresponent:

Signe de puntuació que marca l'acabament d'un text.	●	●	Punt i a part.
Signe de puntuació que marca l'acabament d'un paràgraf.	●	●	Signe d'interrogació de tancament.
Signe que escrivim al final d'una oració interrogativa curta.	●	●	Punt final.
Signe que utilitzem per indicar que una oració queda suspesa perquè no s'expressen tots els elements.	●	●	Punt i seguit.
Signe de puntuació que marca el final d'una oració.	●	●	Punts suspensius.

2. Escriu el signe d'interrogació o el d'admiració en les frases següents, segons correspongui:

- a) Quina alegria de veure't!
- b) De debò que no pots venir?
- c) Quan serà la celebració?
- d) Quin cop que m'he donat!
- e) Quanta gent que hi ha!
- f) Vols que compri peres o plàtans?

3. Llegeix les oracions següents i escriu punt o punts suspensius al final de cada oració:

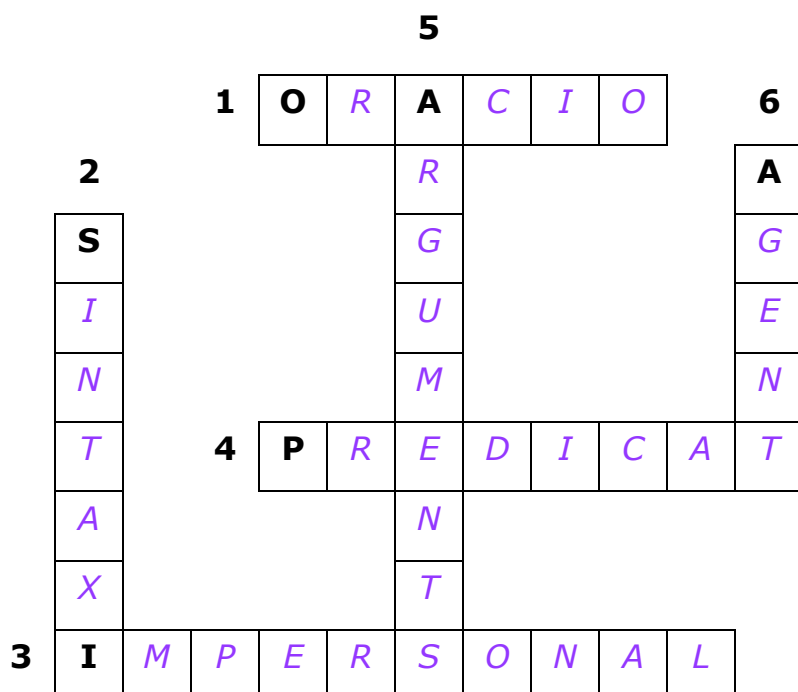
- a) Vaig quedar amb el pare per anar al museu.
- b) A la nevera encara hi ha fruita, verdura, carn...
- c) Podries parlar amb ella per arreglar-ho. No ho sé...
- d) Li agrada practicar esport: futbol, natació, bàsquet...
- e) Has de menjar de manera més saludable; si no...
- f) El cap de setmana farem senderisme.

4. Copia aquest text i puntua'l correctament:

L'edifici de l'Escola d'Artefactes i Oficis tenia més de cent cinquanta anys d'antiguitat. El seu arquitecte l'havia dissenyat imaginant el fons marí. Algunes estances, com ara la sala principal, recreaven l'interior d'una balena; era com penetrar a la boca d'un enorme cetaci i acomodar-se en una de les seves cavitats. Els materials amb què havia estat construïda aquella prestigiosa institució, des de la fusta dels porticons fins a les rajoles del paviment del pati, tenien formes ondulants i havien estat triats amb molta cura.

5. Resol aquests mots encreuats:

1. Unitat de comunicació que consta d'un sintagma nominal que fa de subjecte i d'un sintagma verbal que fa de predicat.
2. Branca de la lingüística que estudia com es combinen i s'ordenen les paraules per formar oracions.
3. Oració que no té subjecte.
4. Part de l'oració que s'organitza al voltant d'un verb conjugat i s'encarrega de dir alguna cosa del subjecte.
5. Elements que requereixen els verbs per poder ser efectius en una oració.
6. Qui fa l'acció del verb.

6. Subratlla el sintagma nominal subjecte en vermell i el sintagma verbal predicat en verd de les oracions següents:

a) La jugadora de l'equip local controla la pilota al centre del camp.

SN subjecte

SV predicat

b) La primavera la sang altera.

SN subjecte   *SV predicat*

c) Per la ciutat corrien rumors de tota mena.

SV predicat

SN subjecte

d) La Maria i el Joan prefereixen esperar-se al carrer.

SN subjecte

SV predicat

e) Vosaltres, vindreu al sopar d'aniversari del centre?

SN subjecte

SV predicat

f) Va caríssim, el peix!

SV predicat   *SN subjecte*

7. Relaciona cada característica de la primera columna amb l'oració de la segona que la compleix:

Predica una acció d'un subjecte en 3a persona del plural.	•	•	Estàvem encantats d'haver-lo conegut.
Predica un procés d'un subjecte en 2a persona del singular.	•	•	Soc alta com un sant Pau.
Predica un estat d'un subjecte en 1a persona del plural.	•	•	Els pobles bàrbars del nord van envair Roma.
Predica un estat d'un subjecte en 3a persona del plural.	•	•	Ja has canviat la bombeta fosa del menjador?
Predica una acció d'un subjecte en 2a persona del singular.	•	•	Amb la boira, els arbres semblaven éssers fantasmagòrics.
Predica una característica d'un subjecte en 1a persona del singular.	•	•	Envelliràs feliç envoltat dels teus ésser estimats.

8. Indica si les oracions següents són impersonals (I) o tenen un subjecte el·líptic (SE):

SE Xerràvem mentre donàvem veces als coloms.

I Avui fa un fred que pela!

I No es pot ser, ahora, jutge i part implicada.

SE Es pensa que té raó.

SE Diu que té fred.

I Aquí hi ha la sortida d'emergència.

9. Subratlla el subjecte d'aquestes oracions i escriu la forma verbal adequada:

a) El meu pare *farà* (*fer*, futur) el pastís d'aniversari.

b) El Charles *és* (*ser*, present) el meu amic anglès.

c) El camioner *s'aturà* (*aturar-se*, passat simple) a descansar a l'àrea de servei.

d) Els amos de la casa rural *organitzen* (*organitzar*, present) passejades per l'entorn natural.

e) Els avis *vivien* (*viure*, imperfet d'indicatiu) al carrer Major del poble.

10. Escriu tres oracions en què hagi d'utilitzar els punts suspensius:

Resposta oberta. Resposta orientativa:

L'avi va anar a la fruiteria i va comprar patates, cebes, cogombres, pebrots, raïm, plàtans, pomes...

No ho sé... Penso que s'hauria d'explicar més bé.

Ha viatjat per tot el món: França, Irlanda, Alemanya, el Japó, els Estats Units, Nova Zelanda...

AVANÇA EN ORTOGRAFIA I GRAMÀTICA
LLENGUA CATALANA 3r ESO

Nom _____ **Grup** _____
Data _____

UNITAT 1

1. Completa les afirmacions següents amb el nom del signe de puntuació corresponent:

a) El signe de puntuació que marca l'acabament d'una oració és el _____.

b) El signe de puntuació que marca l'acabament d'un paràgraf és el _____.

c) Escrivim els _____ d'obertura i de tancament quan una oració interrogativa és llarga i complexa.

d) Al final de les enumeracions obertes cal posar-hi els _____.

e) Separem dues oracions independents però molt relacionades entre elles amb el _____.

f) Després del punt i coma sempre escrivim _____.

2. Torna a escriure aquest text amb els signes de puntuació que hi falten (un punt i a part, un punt final, un signe d'interrogació i tres comes), i les majúscules corresponents:

—estic presentable —li va preguntar allisant-se la roba

portava uns bombatxos i una armilla de ratlles blanques i grises una brusa de blonda amb unes mànigues enormes botes de cordons amb el taló daurat i un casc amb binocles que semblava més apropiat per a una aviadora

---

---

3. Copia aquest diàleg i afegeix-hi els sis signes d'exclamació que hi falten i les majúscules corresponents:

—Quina conductora més agressiva uf, quin mareig —va protestar en Tic-Tac.

—No facis comèdia ets un robot i és impossible que et maregis

—Soc un robot més humà que no pas moltes altres persones —va replicar, fingint que s'havia ofès—. No tens cor

---

---

5. Busca en la sopa de lletres els conceptes que es defineixen a continuació:

1. Sintagma nominal que, en una oració, concorda en persona i nombre amb el verb. _____

2. Tipus de sintagma que fa la funció de predicat en una oració.
_____

3. Tipus de verb, de significat molt feble, que fa recaure la predicació d'una oració en un atribut. _____

4. Subjecte que se sobreentén. _____

5. Persona o cosa que rep l'acció representada pel verb. _____

6. Propietat que s'atribueix al subjecte introduïda per un verb copulatiu.
_____

C	N	Y	H	O	E	G	A	H	T
V	O	S	P	L	V	T	E	P	B
O	P	P	S	Z	E	N	L	S	B
T	P	D	U	T	R	R	L	B	I
W	A	F	B	L	B	D	I	C	R
P	C	G	J	R	A	N	P	A	T
K	I	R	E	P	L	T	T	C	A
O	E	L	C	S	R	O	I	A	S
A	N	T	T	B	E	A	C	U	P
F	T	A	E	T	U	O	V	E	U

6. Subratlla el sintagma nominal subjecte en vermell i el sintagma verbal predicat en verd de les oracions següents. Encercla, a més, el nucli de cada sintagma.

- a) L'Aisha, la meva millor amiga, ha rebut un premi internacional.
- b) A la festa vindran totes les companyes de feina de la meva germana.
- c) El més alt de tots és el meu cosí.
- d) Un acord entre les parts sembla possible.
- e) Vindrà a sopar, en Manel?
- f) Això no sé si ho sap, la teva mare!

7. Escriu, en cada cas, una oració que compleixi aquestes condicions:

- a) Predica una acció d'un subjecte en 1a persona del singular.

- b) Predica un procés d'un subjecte en 1a persona del plural.

- c) Predica un estat d'un subjecte en 2a persona del singular.

- d) Predica una característica d'un subjecte en 2a persona del plural.

- e) Predica un procés d'un subjecte en 3a persona del singular.

- f) Predica un estat d'un subjecte en 3a persona del plural.

---

8. Classifica les oracions següents segons que siguin impersonals o que tinguin un subjecte el·líptic:

- a) No para de nevar.
- b) No hi ha dret!
- c) A un home de la seva condició no se'l pot tractar d'aquesta manera.
- d) Se'n sortirà.
- e) No en sobra cap.
- f) Demà ha de ploure a tot el país.

Impersonals	Subjecte el·líptic

9. Indica si els predicats de les oracions següents són verbals (V) o no verbals (NV) i subratlla'n l'element essencial:

- Aquest llibre és força interessant.
- M'han recomanat un llibre força interessant.
- La presentació està estructurada en tres parts.
- Aquestes ulleres semblen tretes d'una pel·lícula de ciència-ficció.
- Vaig trobar el botó groc al fons del calaix.
- Està encantada amb la nova feina.

10. Per què penses que és important utilitzar correctament els signes de puntuació?

AVANÇA EN ORTOGRAFIA I GRAMÀTICA
LLENGUA CATALANA 3r ESO

SOLUCIONARI

UNITAT 1

1. Completa les afirmacions següents:

- a) El signe de puntuació que marca l'acabament d'una oració és el *punt i seguit*.
- b) El signe de puntuació que marca l'acabament d'un paràgraf és el *punt i a part*.
- c) Escrivim els *signes d'interrogació* d'obertura i de tancament quan una oració interrogativa és llarga i complexa.
- d) Al final de les enumeracions obertes cal posar-hi els *punts suspensius*.
- e) Separem dues oracions independents però molt relacionades entre elles amb el *punt i coma*.
- f) Després del punt i coma sempre escrivim *minúscula*.

2. Torna a escriure aquest text amb els signes de puntuació que hi falten (un punt i a part, un punt final, un signe d'interrogació i tres comes), i les majúscules corresponents:

—*Estic presentable?* —li va preguntar, allisant-se la roba.

Portava uns bombatxos i una armilla de ratlles blanques i grises, una brusa de blonda amb unes mànigues enormes, botes de cordons amb el taló daurat i un casc amb binocles que semblava més apropiat per a una aviadora.

3. Copia aquest diàleg i afegeix-hi els sis signes d'exclamació que hi falten i les majúscules corresponents:

—Quina conductora més agressiva! *Uf*, quin mareig! —va protestar en Tic-Tac.

—No facis comèdia! *Ets* un robot i és impossible que et maregis!

—Soc un robot més humà que no pas moltes altres persones! —va replicar, fingint que s'havia ofès—. No tens cor!

4. Copia aquest text i puntua'l correctament. Recorda que has de posar-hi, també, les majúscules corresponents.

A l'imponent rebedor de l'escola hi havia la recepció. *Allà* hi passava la major part del temps l'Ofèlia, la governanta de la institució. *En* aquella estança, les parets estaven revestides amb la tècnica del trencadís. *Es* tractava d'un gran mosaic fet a mà amb fragments de ceràmica; en aquest cas, amb diferents tonalitats de blau. *Les* rajoles del terra, tallades en forma de cercle, eren del color de la sorra. *Per* tota l'escola hi havia escultures d'éssers mitològics que, a part de ser obres d'art, feien la funció de punts d'informació.

5. Busca en la sopa de lletres els conceptes que es defineixen a continuació:

1. Sintagma nominal que, en una oració, concorda en persona i nombre amb el verb. *Subjecte.*
2. Tipus de sintagma que fa la funció de predicat en una oració. *Verbal.*
3. Tipus de verb, de significat molt feble, que fa recaure la predicació d'una oració en un atribut. *Copulatiu.*
4. Subjecte que se sobreentén. *El·líptic.*
5. Persona o cosa que rep l'acció representada pel verb. *Pacient.*
6. Propietat que s'atribueix al subjecte introduïda per un verb copulatiu. *Atribut.*

C	N	Y	H	O	E	G	A	H	T
V	O	S	P	L	V	T	E	P	U
O	P	P	S	Z	E	N	L	S	B
T	P	D	U	T	R	R	L	B	I
W	A	F	B	L	B	D	I	C	R
P	C	G	J	R	A	N	P	A	T
K	I	R	E	P	L	T	T	C	A
O	E	L	C	S	R	O	I	A	S
A	N	T	T	B	E	A	C	U	P
F	T	A	E	T	U	O	V	E	U

6. Subratlla el sintagma nominal subjecte en vermell i el sintagma verbal predicat en verd de les oracions següents. Encercla, a més, el nucli de cada sintagma.

a) L'Aisha, la meva millor amiga, ha rebut un premi internacional.

SN subjecte

SV predicat

b) A la festa vindran totes les companyes de feina de la meva germana.

SV predicat

SN subjecte

c) El més alt de tots és el meu cosí.

SV predicat

SN subjecte

d) Un acord entre les parts sembla possible.

SN subjecte

SV predicat

e) Vindrà a sopar, en Manel?

SV predicat

SN subjecte

f) Això no sé si ho sap, la teva mare!

SV predicat

SN subjecte

7. Escriu, en cada cas, una oració que compleixi aquestes condicions:

Resposta oberta. Resposta orientativa:

a) Predica una acció d'un subjecte en 1a persona del singular.

Avui cuino jo.

b) Predica un procés d'un subjecte en 1a persona del plural.

Creixerem fins a convertir-nos en adults.

c) Predica un estat d'un subjecte en 2a persona del singular.

Estàs embarassada?

d) Predica una característica d'un subjecte en 2a persona del plural.

Vosaltres sou esquerrans.

e) Predica un procés d'un subjecte en 3a persona del singular.

Al sol, aquesta planta s'assecarà.

f) Predica un estat d'un subjecte en 3a persona del plural.

Els he trobat molt enfeinats.

8. Classifica les oracions següents segons que siguin impersonals o que tinguin un subjecte el·líptic:

- a) No para de nevar.
- b) No hi ha dret!
- c) A un home de la seva condició no se'l pot tractar d'aquesta manera.
- d) Se'n sortirà.
- e) No en sobra cap.
- f) Demà ha de ploure a tot el país.

Impersonals	Subjecte el·líptic
a) No para de nevar.	d) Se'n sortirà.
b) No hi ha dret!	e) No en sobra cap.
c) A un home de la seva condició no se'l pot tractar d'aquesta manera.	
f) Demà ha de ploure a tot el país.	

9. Indica si els predicats de les oracions següents són verbals (V) o no verbals (NV) i subratlla'n l'element essencial:

- NV Aquest llibre és força interessant.
- V M'han recomanat un llibre força interessant.
- NV La presentació està estructurada en tres parts.
- NV Aquestes ulleres semblen tretes d'una pel·lícula de ciència-ficció.
- V Vaig trobar el botó groc al fons del calaix.
- NV Està encantada amb la nova feina.

10. Per què penses que és important utilitzar correctament els signes de puntuació?

Resposta oberta. Resposta orientativa:

Els signes de puntuació són necessaris per fer que un text sigui comprensible i per interpretar correctament el missatge escrit. També faciliten la lectura.

TREBALLA LA COMPRENSIÓ LECTORA
LLENGUA CATALANA 3r ESO

Nom _____

Grup _____

Data _____

UNITAT 1

Llegeix aquest text i fes les activitats que hi ha a continuació:

**On apareix en la història l'àvia Melissa i es desvetlla el misteri
de les dones planta**

—Com et trobes, àvia? —li va preguntar la Violeta.

La Melissa va assenyalar-se les cames. Tenia els peus ficats en un test gros, ple de terra fins al capdamunt. Entre un munt de trèvols de quatre fulles, unes arrels verdes i recargolades brollaven a la superfície, com si fossin animalons traient el cap a la recerca de la llum. En els últims dies no havien deixat de créixer més i més i se li havien anat cargolant al voltant de les cames. Ja no hi havia test amb prou capacitat per a aquelles arrels. Necessitaven més terra per poder-se desenvolupar lliurement. Però el creixement precipitat de les arrels no era l'únic signe que evidenciava la rapidesa del procés. Els seus ulls s'havien tornat d'un verd brillant que canviava d'intensitat en funció de l'hora del dia. Semblaven líquids. També havien canviat les seves venes. Ja no en tenia cap de blava ni de rosada. Eren verdes i gruixudes. A més, s'havien multiplicat. De cada braç sortia una vena central que es ramificava en altres de més fines. Semblaven la nervació de l'anvers d'una fulla de qualsevol arbre. Tot i que el que més impressionava a primera vista eren els seus cabells. Tenia un embolic impossible de desfer. Tots els dies brotaven fulles noves en el seu cuir cabellut. Al principi, la Violeta intentava arrencar-les amb unes pinces que havia agafat al laboratori de l'avi. Ara ja no. A la Melissa li feia tant mal cada cop que li'n treia una, que havien decidit deixar que la natura seguís el seu curs. Si havia d'acabar amb el cap ple de fulles, que fos així.

Des que s'havia iniciat el procés de metamorfosi, la Melissa ja no rebia visites. Feia mesos que no veia ningú que no fos el seu marit o la seva neta. Així havia de ser. Aquella decisió havia creat desconfiança en les veïnes de tota la vida, que anaven setmanalment a l'apotecaria amb la intenció de visitar-la. L'apotecari s'havia quedat sense excuses i sense arguments per dissuadir-les i aconseguir que marxessin. La misteriosa malaltia de la Melissa s'havia convertit en la xafarderia principal del barri.

LEDICIA COSTAS: *Jules Verne i la vida secreta de les dones planta*. Barcanova.

a) Qui és la Melissa?

- La neta de la Violeta.
- L'àvia de la Violeta.
- La mare de la Violeta.

b) Com és que la Melissa té els peus dins un test?

- Perquè s'està convertint en una planta.
- Perquè és un remei per al mal de peus.
- Perquè, així, amb els trèvols de quatre fulles, tindrà bona sort.

c) Per quin motiu les arrels creixen i es cargolen a les cames de la Melissa?

- Perquè són arrels aèries i creixen cap amunt.
- Perquè no han parat de créixer i ja no caben dins el test.
- Perquè les cames de l'àvia són una font d'aliment.

d) Quins altres símptomes presenta, l'àvia?

- Els ulls se li havien tornat immòbils i, les venes, de color groc.
- No podia obrir els ulls i li havien desaparegut les venes.
- Els ulls semblaven líquids i les venes se li havien eixamplat i multiplicat.

e) A què s'acaben assemblant les venes de la Melissa?

- A la tija de les plantes.
- Als nervis del revés de les fulles dels arbres.
- A les flors dels arbres.

f) Què era, però, el més desconcertant?

- Els seus cabells i les fulles noves que brotaven del seu cap.
- Els seus braços, ja que semblaven escorces d'un tronc.
- Les seves celles, perquè els pèls s'havien convertit en petites flors.

g) Com havien intentat dissimular-ho?

- Tallant tots els cabells i totes les fulles.
- Pintant del color dels cabells les fulles noves.
- Arrencant les fulles noves que brotaven.

h) Completa el text amb les paraules següents: *cabells, curs, pines, natura, fulles, mal.*

Com que a la Melissa li feia molt _____ que la Violeta li arranqués amb _____ les fulles que sortien com si fossin _____, van decidir deixar que la _____ seguís el seu _____, encara que això suposés acabar amb el cap ple de _____.

i) Busca, en l'últim paràgraf del text, un sinònim d'aquests mots:

suspicàcia: _____   afecció: _____
home: _____   farmacèutic: _____
determinació: _____   safareig: _____

**j) Creus que la Melissa estava preparada per a aquesta transformació?
Justifica-ho breument.**

TREBALLA LA COMPRENSIÓ LECTORA
LLENGUA CATALANA 3r ESO

SOLUCIONARI

UNITAT 1

Llegeix aquest text i fes les activitats que hi ha a continuació:

**On apareix en la història l'àvia Melissa i es desvetlla el misteri
de les dones planta**

—Com et trobes, àvia? —li va preguntar la Violeta.

La Melissa va assenyalar-se les cames. Tenia els peus ficats en un test gros, ple de terra fins al capdamunt. Entre un munt de trèvols de quatre fulles, unes arrels verdes i recargolades brollaven a la superfície, com si fossin animalons traient el cap a la recerca de la llum. En els últims dies no havien deixat de créixer més i més i se li havien anat cargolant al voltant de les cames. Ja no hi havia test amb prou capacitat per a aquelles arrels. Necessitaven més terra per poder-se desenvolupar lliurement. Però el creixement precipitat de les arrels no era l'únic signe que evidenciava la rapidesa del procés. Els seus ulls s'havien tornat d'un verd brillant que canviava d'intensitat en funció de l'hora del dia. Semblaven líquids. També havien canviat les seves venes. Ja no en tenia cap de blava ni de rosada. Eren verdes i gruixudes. A més, s'havien multiplicat. De cada braç sortia una vena central que es ramificava en altres de més fines. Semblaven la nervació de l'anvers d'una fulla de qualsevol arbre. Tot i que el que més impressionava a primera vista eren els seus cabells. Tenia un embolic impossible de desfer. Tots els dies brotaven fulles noves en el seu cuir cabellut. Al principi, la Violeta intentava arrencar-les amb unes pinces que havia agafat al laboratori de l'avi. Ara ja no. A la Melissa li feia tant mal cada cop que li'n treia una, que havien decidit deixar que la natura seguís el seu curs. Si havia d'acabar amb el cap ple de fulles, que fos així.

Des que s'havia iniciat el procés de metamorfosi, la Melissa ja no rebia visites. Feia mesos que no veia ningú que no fos el seu marit o la seva neta. Així havia de ser. Aquella decisió havia creat desconfiança en les veïnes de tota la vida, que anaven setmanalment a l'apotecaria amb la intenció de visitar-la. L'apotecari s'havia quedat sense excuses i sense arguments per dissuadir-les i aconseguir que marxessin. La misteriosa malaltia de la Melissa s'havia convertit en la xafarderia principal del barri.

LEDICIA COSTAS: *Jules Verne i la vida secreta de les dones planta*. Barcanova.

a) Qui és la Melissa?

- La neta de la Violeta.
- L'àvia de la Violeta.
- La mare de la Violeta.

b) Com és que té els peus dins un test?

- Perquè s'està convertint en una planta.
- Perquè és un remei per al mal de peus.
- Perquè, així, amb els trèvols de quatre fulles, tindrà bona sort.

c) Per quin motiu les arrels creixen i es cargolen a les cames de la Melissa?

- Perquè són arrels aèries i creixen cap amunt.
- Perquè no han parat de créixer i ja no caben dins el test.
- Perquè les cames de l'àvia són una font d'aliment.

d) Quins altres símptomes presenta, l'àvia?

- Els ulls se li havien tornat immòbils i, les venes, de color groc.
- No podia obrir els ulls i li havien desaparegut les venes.
- Els ulls semblaven líquids i les venes se li havien eixamplat i multiplicat.

e) A què s'acaben assemblant les venes de la Melissa?

- A la tija de les plantes.
- Als nervis del revés de les fulles dels arbres.
- A les flors dels arbres.

f) Què era, però, el més desconcertant?

- Els seus cabells i les fulles noves que brotaven del seu cap.
- Els seus braços, ja que semblaven escorces d'un tronc.
- Les seves celles, perquè els pèls s'havien convertit en petites flors.

g) Com havien intentat dissimular-ho?

- Tallant tots els cabells i totes les fulles.
- Pintant del color dels cabells les fulles noves.
- Arrencant les fulles noves que brotaven.

h) Completa el text amb les paraules següents: *cabells, curs, pinces, natura, fulles, mal.*

Com que a la Melissa li feia molt *mal* que la Violeta li arranqués amb *pinces* les fulles que sortien com si fossin *cabells*, van decidir deixar que la *natura* seguís el seu *curs*, encara que això suposés acabar amb el cap ple de *fulles*.

i) Busca, en l'últim paràgraf del text, un sinònim d'aquests mots:

suspicàcia: *desconfiança*

afecció: *malaltia*

home: *marit*

farmacèutic: *apotecari*

determinació: *decisió*

safareig: *xafarderia*

j) Creus que la Melissa estava preparada per a aquesta transformació? Justifica-ho breument.

Resposta oberta. Resposta orientativa:

No, ja que hauria buscat un tractament si hagués sabut que patiria aquesta transformació.